

KRAJEVNA SKUPNOST IN SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

Radi bi povedali nekaj naših izkušenj

V ustavi je o samoupravnih interesnih skupnostih zapisano, da se le-te oblikujejo zaradi določenih skupnih interesov in zadovoljevanja skupnih potreb delovnih ljudi in občanov in so njihov organ ter mesto za samoupravno odločanje. Lahko bi rekli, da so to izvedene skupnosti iz TOZD, krajevnih skupnosti in iz drugih temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Temeljna vez med SIS in KS bi morala potekati po delegatskih poteh. Vsebinsko gledano, naj bi programi SIS nastajali iz spoznanj in ugotovljenih življenjskih potreb ter tudi interesov krajanov. To pomeni, da SIS niso nadrejene in odtujene skupnosti TOZD in krajevnih skupnosti, čeprav v praksi to so in tudi tako delajo. Poglejmo prakso iz sedanjega mandata.

Glede na to, da smo po številu prebivalcev sorazmerno majhna krajevna skupnost, smo za SIS izvolili dve združeni delegaciji. Ena delegacija združuje področja: vzgoja in izobraževanje, kulturo, telesno kulturo, raziskovalno dejavnost in zdravstvo, v drugi delegaciji pa so delegati za področja: otroško varstvo, invalidsko pokojninsko zavarovanje, zaposlovanje, stanovanjska dejavnost in socialno skrbstvo.

Vsi člani, ki so bili izvoljeni v združene delegacije, so za delo v delegaciji dali osebni pristanek. To pomeni, da so pripravljeni aktivno delati v delegaciji in SIS. Vprašanje pa je, kaj naj delajo. Od izvolitve do sedaj, delegaciji nista dobili nobenega gradiva za razpravo in tudi ne vabila za kakršnokoli sejo. Nam ni znano, da bi bila komurkoli dana pravica in zelena luč za poigravanje z delegatskim sistemom. Svoj čas so SIS tarnale, da ne morejo delati, ker so njihove skupščine delegatsko preštevile, da se delegati ne udeležujejo sej in so seje nesklepčne. Ti argumenti so precej nepripravi. Običajno delegati neradi gredo na tiste seje, kjer čutijo, da je že vse dogovorjeno. Delegati nosi le številke, so ljudje in nosijo glavo na svojem vratu.

Problem, ki so ga odprle strokovne službe SIS, je poskušala SZDL urediti tako, da so bile izvoljene konference delegacij za posamezne SIS – Za območje petih KS je bilo izvoljeno deset konferenc delegacij. Le za telesno kulturo ima konferenca sedež v KS Iska vas. Na Igu pa imajo sedež konference: za zaposlovanje – Mizarstvo Ig, za socialno skrbstvo – Zavod Dolfke Boštjančič, za izobraževanje – osnovna šola, za otroško varstvo – osnovna šola, za raziskovalno dejavnost – KIG, za zdravstvo – KS, za kulturo KS, za pokojninsko in invalidsko zavarovanje – KIG Ig.

Ko je bil pred volitvami podan predlog za izvolitev konferenc delegacij, je bila naša KS proti temu predlogu. Argumenti, ki so jih podale SIS, za nas niso bili prepričljivi. In kaj sedaj pove praksa? Izvzeti moramo konferenco delegacij za izobraževanje, ki ima sedež v osnovni šoli Ljubo Serčer. Le ta se sestaja in v njej naši delegati delovno sodelujejo. Za vse druge delegacije nam ni znano, da bi se katerakoli sestala in obravnavala gradivo za sejo SIS ter izvolila in pooblastila delegata za sodelovanje na seji SIS. Tako stanje je s strani SZDL tolerirano ves čas trajanja sedanjega delegatskega mandata.

Ob pričajočem dejstvu smo spoznali marsikaj. Mnenja smo, da je SIS preveč in da je to izjemno draga družbena rečija. Ustavna zamisel SIS je v praksi prisotna le v otenkih. Dosedanje izkušnje povedo, da SIS deluje precej odtujeno od ustanoviteljev kot osamosvojen gospodar na določenem področju. Delegacije krajevnih skupnosti imajo le minimalno možnost neposrednega vpliva na delo SIS. Zavzemamo se, da se v pravem pomenu besede tudi v praksi uveljavlja pojem SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST ali pa si povejmo, da to ni to, ampak strokovno vodstveno organ za to in to področje.

Predlagamo, da omenjeno problematiko prouči Občinska konferenca SZDL in sprejme ustrezna stališča za delegatsko delovanje v SIS.

ČE NE BO STROKOVNJAKOV, BO URESNIČEN LJUDSKI REK:

Molčeca voda obrove podjeda

Na sejah konference delegacij ljubljanskih občin in na zasedanjih skupščine Območne vodne skupnosti Ljubljana – Sava smo večkrat slišali, da je pri nas veliko pomanjkanje hidrotehnikov. Kako je mogoče postati diplomirani inženir gradbeništva – hidrotehnična usmeritev, nam je razložil predstojnik tega oddelka na VTOZD »Gradbeništvo – geodezija« dr. Mitja Brilly. Zanimivo je morda še to, da ima imenovan oddelček sedež prav v naši občini in sicer na Hajdrihovi 28.

»Za hidrotehnično usmeritev se lahko odločijo študentje v tretjem letniku naše fakultete. Na oddelku bi lahko imeli od 30 do 40 študentov in študentk. Žal se jih vpiše le tri do deset, organizacije združenega dela in drugi porabniki tega kadra pa bi trenutno potrebovali med 15 in 20 diplomantov na leto,« je strnil statistiko v prvi odgovor poznavalec voda naše občine.

»Pogoste reorganizacije posameznih gospodarskih panog povzročajo tem tudi hude kadrovske izpade. Takega smo doživeli vodarji v letih 1965–1975,« je opozoril na eno od posledic naše nestabilnosti dr. Mitja Brilly

Kje trenutno najbolj manjkajo hidrotehniki?

»Najbolj pereč je položaj pri izgradnji hidroenergetskih objektov. Podobno stanje je tudi v vodnogospodarskih organizacijah, v komunalnih organizacijah (vodovod, kanalizacija), pa tudi v upravnih službah. Se posebej pa je neugodno v inšpekcijskih službah.«

V Sloveniji, pa tudi v viški občini (pregrada Božna, Berje, krajevni vodovodi) se pogovarjamo o številnih problemih, v katerih se pojavlja v najrazličnejših različicah tudi vodno gospodarstvo. Bi več hidrotehnikov v prej navedenih službah omogočalo predlaganje boljših rešitev?

»Kadri, ki prihajajo z naše usmeritve, so med drugim poznavali naslednjih tem: hidrotehnični objekti, izraba vodnih moči, podzemne vode, hidrologija, hidravlika, melioracije, vodovod, kanalizacija, čiščenje odpadne vode, čiščenje pitne vode, zaščita voda, itn. Brez teh kadrov torej ni mogoče reševati problematike voda in vodotokov.«

Pri pogovorih o kadrovi vrzeli pri hidrotehnikih nastopa še en skrb vzbujajoč podatek!

»Beležimo večji odhod strokovnjakov v pokoj, kot doliv novih diplomiranih inženirjev gradbeništva – smer hidrotehnika. Generacije, ki so diplomirale takoj po vojni, so šle leto do 20 diplomantov, v letu 1965–1975 pa so odšli iz naše usmeritve v posameznem letu največ po trije diplomanti.«

Iščete rešitve za tako neugodno stanje?

»Z vsemi ustreznimi organi smo se že dogovarjali o tem, da bi z boljšimi pogoji (stipendije, študijski pogoji) porobili v naslednjih letih med hidrotehnike večje število mladih.« STANE JESENOVEC

IŠČIMO NAJBOLJ UREJENE IN NAJBOLJ ZANEMARJENE SANITARIE V SLOVENIJI

Napravimo dve stranišni top lestvici

AKCIJA NAŠE ŽENE IN NAŠE KOMUNE

Vsakomur se vsaj nekajkrat na leto pripeti, da mora zaviti tudi v to ali ono javno stranišče. In tedaj... V glavnem se človeka obrne želodec, še predno vstopi. Potem so šoki navadno še hujši. Stranišna deska je polomljena, tla polna fekalij, voda v umivalniku ne teče, mila ni, kaj šele toaletnega papirja ali papirnate brisače. Kot, da bi naši gostinci, kot da bi naši trgovci, šolniki itd. ne vedeli, da se naša kultura najbolj kaže ravno v prostoru, kamor mora tudi cesar peš.

Zato smo sklenili, da bomo s skupnimi močmi napravili dve stranišni top lestvici. Akcijo vodi revija Naša žena, pomagajo pa ji vsa ljubljanska občinska glasila: od Naše komune, do Zbora občanov, Dogovorov, Javne tribune in Naše skupnosti. V akciji pa bo sodelovala tudi Delavska enotnost in vsa tovarniška glasila, ki jih tam izdajajo.

Kaj torej pričakujemo od vas, drage bralke in bralci? Da nam čim prej pišete, kje vas je to ali ono stranišče presenetilo in kje sokiralo. Ne pozabite napisati točnega naslova in imena bifeja, gostilne, restavracije, hotela, javnega stranišča, kampa, javnega kopališča, frizerskega salona, železniške ali avtobusne postaje, letališča, šole, univerze ali zdravstvene ustanove, kjer ste preizkusili prostor, kamor gre tudi cesar peš.

Nikar pa ne pozabite zapisati tudi vašega naslova in imena, kajti med vsemi sodelujočimi jih bo revija Naša žena deset ob zaključku akcije nagradila z lepimi nagradami, trije, ki bodo najbolj zagreto sodelovali, pa bodo dobili še lepše nagrade.

In sploh bi bili veseli, če nam lepo ali zancmarjeno stranišče lahko fotografirate in pošljete slike. Objavljene fotografije bomo honorirali.

Pišete lahko torej na revijo NAŠA ŽENA: Celovška 43, 61000 Ljubljana ali na NAŠO KOMUNO, TRG MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD 14, 61000 Ljubljana.

Vsi predlogi, tudi tisti, ki jih bo dobila Naša komuna, bodo »končali« na Naši ženi. Najbolj zanimiva pisma ali celo fotografije, pa bomo objavili tudi pri nas.

Sicer pa lahko več o tej koristni akciji (vsaj upamo, da bomo z njo dosegli čedalje lepša in ne čedalje bolj zanemarjena stranišča) preberete v aprilski in majski Naši ženi. Revija Naša žena, ki to akcijo vodi, jo bo zaključila šele tik pred koncem poletja, vsak mesec pa bo objavljala časne rezultate na dobri in sramotilni stranišni top lestvici.

Sedaj pa svinčnik v roke in »stresite« svojo jezo na papir, papir v pismo, pismo v nabiralnik... Le z vašo pomočjo bo akcija zares zažvela!

NEVA ŽELEZNIK

pobude, predlogi, razmišljanja Sveta za turizem

Sodelujmo v urejanju življenjskega okolja

Letošnja zima se ni in ni hotela posloviti od nas. Veliki črni kupi snega in umrle zelenice skorajda niso pokazale pomladnega prebujanja. Pa se nam je na koncu vendarle posrečilo in narava je pokazala prve znake prebujanja.

Istočasno ob taljenju snega, pa se nam je prikazala tudi vsa odvečna nesnaga, ki smo jo pridno grmadi preko zime. Prav nam je prišel sleherni, še tako zapuščen plot, pa žive meje in okolice smetnjakov. Namesto pomladanskih cvetic so nas pričakali kupi papirja, raznorazni zaviti in še kaj. Kot nalašč bo torej letos že tretja akcija Videza in urejenosti bivalnega okolja, katero razpisujemo preko našega glasila.

V današnji številki vas pozivamo, da se prijavite in vas seveda spodbujamo, saj imate še vedno dovolj časa, da popravite vse zamujeno. Če boste dovolj uspešni in boste z izgledom svojega kraja tudi celotni

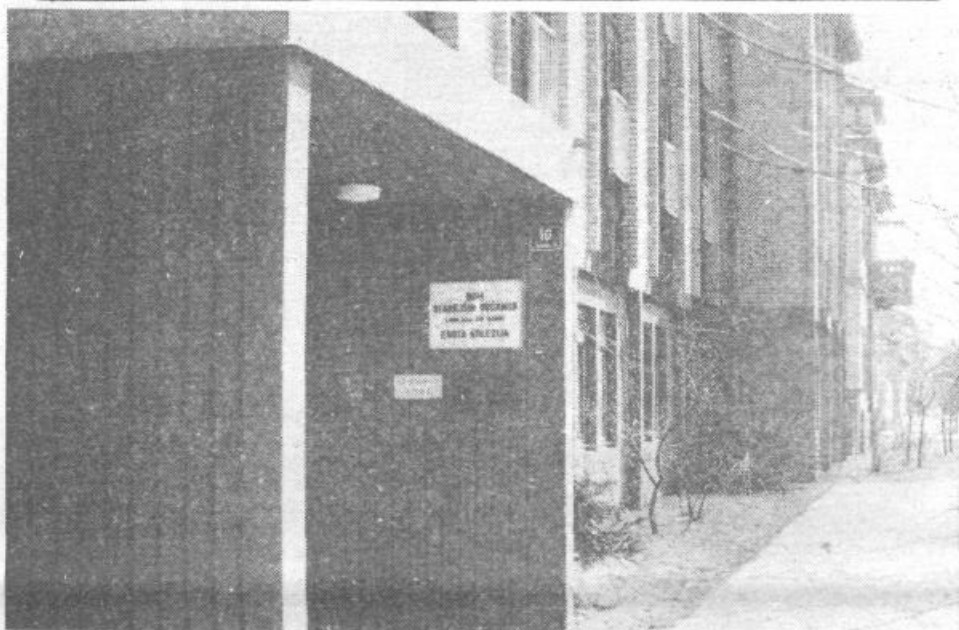
občini v ponos vas čaka blagajana, tistim pa, ki za neurejeno okolje svojega kraja še vedno niso potrkali na prava vrata pa seveda barjanske osate.

Ne bo napak, če ob tej priliki spodbudimo prav vse naše občane. Če bomo vsi dovolj vestni in očistili okolje svoje lastne hiše in pa seveda stanovanje, bo naš kraj kar čez noč lečno urejen.

K sodelovanju vabimo torej vse krajevne skupnosti, naj s pomočjo Turističnih društev, Opleševalnih društev, Svetov za varstvo okolja, Planinskih društev, Vrtničarjev, skratka vseh, ki jim je dosti do lepšega okolja pripomorejo, da bo naša občina postala resnično čista in urejena občina.

Vsem prijavljenim bomo po pošti poslali natančna navodila in razpis. Rok prijave je 15. maj 1987. Prijavite se na naslov OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 14/I.

MOJCA ČERNE

BILI SMO NA OBISKU V DOMU STAREJŠIH OBČANOV KOLEZIJA

Petletne korenine

V sklopu enovite delovne organizacije v občini nastopata dve enoti Doma starejših občanov – Bokalci in Kolezija. Slednje smo obiskali zato, ker letos njeni stanovalci in zaposleni praznujejo peto obletnico, odkar so v dom prišli prvi oskrbovanci. Pogovarjali smo se z vodjo enote tov. Jožico Žugelj, z odgovorno sestro tov. Barbaro Kristan, s stanovalko tov. Julko Eržen, s socialnim delavcem Vilijem Dolencem ter z negovalcem Četelčič Jožetom in Radosavljevič Mikijem.

V domu, ki smo ga obiskali je bilo v minulih petih letih že okoli 550 oskrbovancev. Danes jih je 192 skupaj s približno 70 zaposlenimi.

V zadnjem času se je v Sloveniji izredno razširilo domsko varstvo starostnikov. V začetku je bilo v domu zdravih okoli 70 odstotkov oskrbovancev, ostalih 30 odstotkov je bilo bolehnih in so prejemale poseben dodatek za postrežbo. Opaziti je, da trend nepokretnih in bolehnih oskrbovancev raste. Ti potrebujejo vsakodnevno nego, zato je v domu vseskozi na voljo zdravstveno osebje. Negovalni oddelki so vse bolj podobni oddelkom v bolnišnicah, ki v zadnjih stabilizacijskih letih izredno skrajšujejo ležalno dobo.

Kljub veliki fluktuaciji medicinskih sester in negovalnega osebja imajo v domu dobro utečeno ekipo. Skrbijo za izobraževanje strokovnih delavcev, vseskozi pa razmišljajo o spremembah in dopolnitvah, vse s ciljem, da bi pomagali in čim več udobja nudili pacientom.

Stanovalcem doma zaposleni pomagajo pri vseh opravilih, ki jih normalno opravlja vsak odrasel človek. Posebej požitvalne so pri tem negovalke iz drugih republik, ki že zaradi svoje tradicionalne vzgoje in vrednot drugače gledajo na ostarele človeka. Negovalke se učijo slovenskega jezika, spremlja pa jih, kot tudi ostale zaposlene, problem nerešenega stanovanjskega vprašanja, saj v večini živijo v neprimernih prostorih, v podstanovskih razmerjih v Rakovi jelši.

Dom posluje na ekonomskih cenah. Družba nudi pomoč tistim, ki s svojo pokojnino ne zmorejo kriti stroškov oskrbe, niti nimajo svojcev, ki bi krili razliko med njihovo pokojnino in stroški oskrbe. 64 odstotkov stanovalcev je samoplačnikov, to pomeni, da jim pokojnina zadošča za kritje stroškov oskrbe, ali pa razliko doplačajo svojci.

Stanovanci so samoupravno organizirani v zborih, kjer skupno razpravljajo o problemih, ki jih ima večina oskrbovancev, planirajo družabno življenje, se pogovarjajo o prehrani, planirajo izlete. Nekatere stanovalce je nekoliko težje motivirati za delo, zato bi potrebovali še več animatorjev, ki

bi jih spodbujali k psihični zaposlitvi, k aktivnosti v krožkih in podobno.

Obiski v domu so vse dni v tednu od jutra do večera. Svoji oskrbovance pogosto obiskujejo, tako da so obiski včasih že obremenjujoči, kar pa je gotovo posledica moralnega občutka odgovornosti po tistem, ko so poslali svoje starše v dom.

Enega večjih problemov doma predstavljajo napake v objektu, ki so prisotne že od njegove otvoritve. Škoda na objektu se iz leta v leto veča, kar povzroča slabo voljo pri zaposlenih in tudi pri stanovalcih.

Zgradba je hotelskega tipa, grajena in urejena z veliko mero domačnosti, žal pa primanjkuje dvigala, sobe imajo neustrezno kvadraturo. Največji problem pa je ravna streha z betonskimi žlebovi, ki pozimi zmrzujejo, zato voda pušča v notranjost,

Jožica Žugelj, vodja enote Kolezija

Ivana Sever, oskrbovanka, ki bo 12. avgusta stara 100 let

v jedilnici se nabere do 5 cm vode, zato morajo ob takih primerih »poplav« ljudi evakuirati iz jedilnice. Za tehnične in izvedbene napake, ki so storjene na objektu je težko iskati krivca. Arhitekt jim je ponudil ustrezne rešitve. Za sanacijo bodo sicer dobili sredstva. Vprašamo se lahko, če je to potrebno. Tako smo se spraševali že pri marsikaterem objektu, tudi v naši občini, ki je bil grajen iz sredstev samoprispevka.

Stanovanci in zaposleni v domu na Koleziji so ob 5 obletnici pripravili veliko zanimivega. Izdali so svoje glasilo Korenine, imeli so svečan občni zbor, otvoritev retrospektivne razstave, razstave ročnih del, na ogled so bile starine, ki jih hranijo stanovalci, organizirali so pustovanje s posebnim programom, kulturne točke z opernimi pevci, predavanje z diapozitivi o Slovencih zunaj naših meja. Z nastopom moškega pevskega zbora upokojencev iz Most pa so dostojno obeležili tudi dan žena.

DARJA ERHATIC